

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6802-16

meddelad i Stockholm den 2 juli 2018

KLAGANDE

Polismyndigheten
Box 12256
102 26 Stockholm

MOTPART

AA

Ombud: Advokat Sebastian Scheiman
Scheiman Advokatbyrå AB
Box 24217
104 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 14 december 2016 i mål nr 1802-16

SAKEN

Tillstånd att inneha vapen

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 189578

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

BAKGRUND

Det krävs tillstånd för att inneha skjutvapen. Tillstånd får meddelas endast för särskilt angivna ändamål. Om vapnet ska användas för skjutning ska den som ansöker om tillstånd visa att han eller hon kan handha ett sådant vapen som ansökan avser. För tillstånd till målskjutningsvapen av det slag som är aktuellt i detta mål krävs att sökanden antingen är ordinarie hemvärnsman eller ger in ett intyg från en sammanslutning för målskytte som visar att han eller hon är aktiv medlem i sammanslutningen. Sammanslutningen ska vara auktoriserad eller vara ansluten till en annan sammanslutning som är auktoriserad. Som ytterligare krav gäller att sammanslutningen inom ramen för sin verksamhet ska bedriva skytte med sådant vapen som ansökan avser.

AA ansökte hos Polismyndigheten om tillstånd för innehav av två halvautomatiska kulgevär för ändamålet målskjutning inom grenen ”fritt gevär”. Occursum Skytteförening hade utfärdat intyg om att han var aktiv medlem i föreningen och att föreningen var ansluten till den auktoriserade sammanslutningen Svenska Skyttesportförbundet. I intygen uppgav föreningen att Svenska Skyttesportförbundet i sitt skjutreglemente inte hade en tävlingsform för det slag av vapen som intygen avsåg.

Polismyndigheten avslog ansökningsen. Enligt myndigheten får en förening som har anslutit sig till ett auktoriserat förbund bedriva skytte endast enligt detta förbunds reglemente och med de vapen som anges i det. Eftersom Occursum Skytteförening inte var auktoriserad och reglementet för det auktoriserade förbundet som föreningen var ansluten till inte omfattade grenen ”fritt gevär” ansåg myndigheten att kravet på auktorisation inte var uppfyllt.

Förvaltningsrätten avslog AAs överklagande.

AA överklagade vidare till kammarrätten som ansåg att det saknas stöd för uppfattningen att en ansluten förening bara har möjlighet att utfärda intyg avseende vapen och skyttegrenar som ingår i den verksamhet som den

Mål nr
6802-16

auktoriserade sammanslutningen bedriver och har reglerad i sina stadgar och styrdokument. Enligt kammarrätten hade Polismyndigheten därför inte haft fog för att avslå AAs ansökan med hänvisning till att kravet på auktorisation inte var uppfyllt. Kammarrätten, som konstaterade att myndigheten inte hade prövat övriga villkor för tillstånd, upphävde förvaltningsrättens dom och Polismyndighetens beslut samt visade målet åter till Polismyndigheten för fortsatt handläggning.

YRKANDEN M.M.

Polismyndigheten yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva kammarrättens dom och fastställa myndighetens beslut samt anföra följande. De auktoriserade sammanslutningarnas regler för säker vapenhantering ska motverka och förebygga skador och olyckshändelser med skjutvapen. Säkerhetskraven varierar mellan olika vapentyper och skytteformer. När en skytteförening ansluter sig till ett auktoriserat förbund åtar sig föreningen att följa förbundets stadgar och säkerhetsregler för den form av skytte som ska utövas. En ansluten förening får därför inte utfärda intyg om aktivitet avseende andra vapen än sådana som ska användas enligt den auktoriserade sammanslutningens reglemente.

AA anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

Målet gäller ansökan om vapentillstånd av en enskild som är medlem i en sammanslutning för målskytte, när sammanslutningen inte är auktoriserad men ansluten till en sammanslutning som är det. Frågan i målet är om tillstånd kan vägras på den grunden att det skytte som bedrivs av den sammanslutning som den sökande är medlem i, inte utövas i enlighet med den auktoriserade sammanslutningens skjutreglemente.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 1 § första stycket vapenlagen (1996:67) krävs tillstånd för att inneha skjutvapen. Av 3 § framgår att tillstånd får meddelas bl.a. enskilda personer och sammanslutningar för jakt- eller målskytte som har auktoriserats eller som är anslutna till en auktoriserad sammanslutning. För att en sammanslutning ska auktoriseras krävs enligt 17 § första stycket att den har en stabil organisation, kontinuerlig skytteverksamhet och ordning för säker vapenhantering.

I 2 kap. 4 § vapenlagen anges att en enskild person får meddelas tillstånd att inneha ett skjutvapen endast om den enskilde behöver vapnet för ett godtagbart ändamål. Av 5 § andra stycket framgår att tillstånd får meddelas endast för särskilt angivna ändamål och att tillstånd till innehav av skjutvapen för skjutning får meddelas endast om vapnet är lämpat för det ändamål som tillståndet ska avse.

Närmare föreskrifter om de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att tillstånd ska medges finns i vapenförordningen (1996:70). Av 2 kap. 3 § första stycket framgår att den som ansöker om tillstånd till innehav av skjutvapen ska, om inte ansökan uteslutande avser annat ändamål än skjutning, visa att han eller hon kan handha ett sådant vapen som ansökan avser. För vissa angivna vapentyper uppställs särskilda krav.

När det gäller annat målskjutningsvapen än enhandsvapen, helautomatiskt vapen eller effektbegränsade vapen anges i 2 kap. 3 § första stycket 4 vapenförordningen som särskilt krav att sökanden ska vara ordinarie hemvärnsman eller aktiv medlem i en sammanslutning som antingen auktoriserats enligt vapenlagen eller är ansluten till en auktoriserad sådan och som inom ramen för sin verksamhet bedriver skytte med sådant vapen som ansökan avser. Intyg över aktivitet och, för den som inte har fyllt 18 år, skjutskicklighet och personlig lämplighet ska lämnas av styrelsen i sammanslutningen.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Vapenlagens auktorisationsförfarande för sammanslutningar för jakt- eller målskytte infördes 2015. Den prövning som ska göras vid en ansökan om auktorisation motsvarar den som tidigare skedde i samband med att en sammanslutning ansökte om vapentillstånd. Syftet med att dela upp prövningen i två led – dvs. dels ett auktorisationsförfarande, dels ett tillståndsärende – var att göra förfarandet öppnare och mer rättssäkert. Att låta auktorisation eller anslutning till en auktoriserad sammanslutning utgöra en förutsättning för att en sammanslutning ska kunna inneha vapen eller få utfärda vissa intyg ansåg regeringen också kunna bidra till en god kontroll av vapeninnehav och vapenhantering (prop. 2013/14:226 s. 18 f.).

Enligt vapenlagen gäller alltså numera att tillstånd att inneha vapen kan ges endast till sådana sammanslutningar som är auktoriserade eller som är anslutna till en auktoriserad sammanslutning. Genom vapenförordningen ställs motsvarande krav på en sammanslutning som en enskild sökande av vapentillstånd måste vara aktiv medlem i. Därutöver krävs enligt förordningen att sammanslutningen inom ramen för sin verksamhet bedriver skytte med sådant vapen som ansökan avser.

Polismyndigheten har gjort gällande att i de fall då en enskild sökande är medlem i en sammanslutning som inte själv är auktoriserad, men är ansluten till en auktoriserad sammanslutning, är det inte tillräckligt att den anslutna sammanslutningen bedriver skytte med sådant vapen som ansökan avser. Enligt myndigheten krävs också att det vapen som ansökan avser ska användas enligt den auktoriserade sammanslutningens reglemente.

Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening ger utformningen av bestämmelsen i 2 kap. 3 § första stycket 4 vapenförordningen emellertid inte stöd för en sådan tolkning. Av ordalydelsen framgår inte annat än att det är den sammanslutning som den sökande är aktiv medlem i som inom ramen för sin verksamhet måste bedriva skytte med sådant vapen som ansökan avser. Något krav på att skyttet också måste utövas i enlighet med den auktoriserade sammanslutningens

Mål nr
6802-16

reglemente kan däremot inte utläsas. Om detta har varit avsikten har det således inte kommit till uttryck i förordningstexten. Inte heller i övrigt finns något rättsligt stöd för att uppställa ett sådant krav.

Högsta förvaltningsdomstolen instämmer därmed i kammarrättens slutsats att Polismyndigheten inte gjorde rätt när den nekade AA vapentillstånd på den grunden att förutsättningarna enligt 2 kap. 3 § första stycket 4 vapenförordningen inte var uppfyllda. Som kammarrätten har funnit bör målet visas åter till Polismyndigheten för prövning av övriga villkor för tillstånd.

Polismyndighetens överklagande ska därför avslås.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Kristina Ståhl, Inga-Lill Askersjö, Mahmut Baran och Mari Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Jenni Nordquist.

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 25 februari 2016 i mål nr 2068-16
Polismyndighetens beslut 2015-12-25